

Certificeret ABC Practitioner Thomas Normark

Mit arbejde for at få licens som samtaleleder

Jeg har siden 1975 arbejdet med børneomsorg og skole i Västerås Kommune. Jeg har haft min stilling som fritidspædagog ved Persboskolen siden 1993. Jeg forsøger ud fra Skultunas Barn & Ungdoms syn på kommunikation gennem refleksion i hvert møde med et medmenneske, at bruge den kommunikative tilgang, som skal gennemsyre mødet.

Jeg har fungeret som samtaleleder for forskellige arbejdsteam siden det hele begyndte for 12-13 år siden. I begyndelsen byggede refleksion på struktur. Vi skulle lære hvad refleksion og lyttekultur indebar. Vi var 6-10 stykker som sad i cirkel og en begyndte at tale. De andre skulle så lytte til den som havde ordet og forsøge at lytte uden at spørge. Det var godt på mange måder, at gamle inkarnerede snakkehoveder pludselig blev "tvunget" til at lytte. Det var også vigtigt for dem der nærmest aldrig sagde noget. De fik en mulighed for at fortælle. Det negative ved denne måde var, at energien forsvandt. Folk sad og prøvede at forstå, mens andre forsøgte at formulere sig. Det var trættende for alle. Energien, flovet blev afbrudt. Nu når jeg sidder som samtaleleder får energien en større plads. Hvis nogen i gruppen kommer med noget der passer ind i det der diskuteres, så lukker jeg dem ind. Det er dog vigtigt at se til, at alle bliver hørt, at alle lytter og at man holder sig til emnet.

I mit hverdagsarbejdsliv, og når jeg er privatpersonen Thomas, plejer jeg at tænke "man ved aldrig hvem man møder eller har foran sig". Jeg prøver på at møde mennesker med respekt, interesse og nysgerrighed. Her inkluderer jeg naturligvis børnene i mine tanker. Som regel er det dem der er sjovest at møde og prøve at forstå. Ved hvert møde forsøger jeg at bruge en reflekterende tilgang. Min ambition er at skabe møder hvor personen/personerne føler og mener at de bliver lyttet til og set. Når der er mulighed for det, forsøger jeg at implementere den reflekterende tilgang.

At lytte er vigtigt og interessant. Det komplicerede er at give slip på egne tanker, der altid dukker op som en perlekæde i hjernen og i stedet forsøge at lytte til og forstå den som snakker. Samtidigt har jeg i min profession, både i mit hverdagsarbejde og som samtaleleder, et ansvar for at holde den del af min hjerne i tanken. Dilemmaet er hvilken del af mine tanker jeg skal holde åben og hvilken jeg skal lukke af?

Mine stærkeste personlige egenskaber er min intuition og mine følelser. Her er et dilemma som jeg slås med. Jeg har det svært med struktur i mine tanker. Jeg har dog lært mig selv, at jeg kan beskytte mig selv ved at bruge tankerne og strukturen. Jeg har udviklet mig på det område. Jeg er dog i mit es, når jeg spontant går ind til et møde og bruger mine stærke sider. Nogle enkelte gange når jeg har mødt mennesker i affekt er jeg nået til en grænse, hvor jeg ikke har orket at tage det ind som personen siger eller gør. Det kan være på grund af frygt eller at min grænse bare er nået. Når jeg havner i denne, eller lignende situationer, har jeg haft megen hjælp af læringen fra typologien. Igennem typologien lærte jeg om, hvilke styrker alle har. Jeg lærte også at jeg har en skyggeside. Skyggesiden er den ubevidste side af personligheden. Den kan være mere eller mindre udviklet afhængigt af personens viden om sig selv og lysten til at gøre noget ved det. Skyggesiderne hos et menneske ser forskelligt ud, men hvis jeg møder et menneske i affekt og forstår at det egentlig er deres skyggeside jeg skal udstå, er det lettere at se og udholde dem.

Ellers bilder jeg mig selv ind, at visionen kommunikation gennem refleksion, mere eller mindre, har sat sig på ryggraden. Jeg agerer og tænker naturligt på den måde.

Sådan kan en situation se ud, når jeg bruger metoderne og redskaberne fra Den Kommunikative Pædagogik, Lyttekulturen, Barometeret og Typologien.

Når jeg skal snakke med et barn om en hverdags situation som f.eks. et skænderi mellem barnet og et andet barn, starter jeg med at forberede mig mentalt for mødet. Sørger for at jeg er grøn. Jeg renser mig og prøver i mit indre at skabe en slags mellemrum mellem nuet og jeget. Dette mellemrum er i virkeligheden det jeg har lært igennem alle de år jeg har arbejdet med børn. Inklusiv pædagogik, typologi, rødt og grønt sprog, barometeret med mere. Dette hjælper mig at forblive rolig og øger min evne til at være nærværende. Fordi det er lige så vigtigt at være nærværende som at forblive rolig (renset) i et møde. Så beder jeg f.eks. barnet om at komme med ind i klassens grupperum. Jeg tænker over hvilken type (typologi) barnet foran mig er og ud fra det planlægger jeg min samtale.

Jeg er opmærksom på, ikke at virke truende og ser efter at barnet får plads i rummet. Det vil sige, at jeg sætter mig således at barnet kan forlade lokalet, hvis det vil.

Jeg begynder med, at spørge om barnet ved, hvorfor det skal snakke med mig. Jeg vender siden til barnet, da jeg har erfaring med, at det opleves mindre truende.

Jeg er en stor 53 årig mand med høj stemme. Så derfor har jeg lært, at jeg skal være forsigtig med min fremtoning.

Jeg ser på barnet og lytter til hvad det siger. Ofte fortæller de meget ærligt om sagen. En erfaring jeg har fra sådanne hverdagsagtige samtaler er netop det, at børn er, ud fra deres subjektive perspektiv, ærlige. Faktisk mere ærlige end hvad jeg husker børn var tidligere. Det er måske et udslag af vores måde at møde dem på. De behøver ikke at være bange?

Hvis jeg ved noget om det barnet har været med til, måske har en af arbejdsgrupperne været vidne til begivenheden, så prøver jeg at fremføre fakta derfra. I samtalen er det vigtigt at få barnet til at forstå, hvad der er sket og se dets del af tilfældet. Jeg plejer at snakke med hvert barn alene, for senere at lade dem snakke med hinanden. Dette gør jeg fordi jeg ved at det er bedre at de falder til ro, er grønne, inden de møder hinanden. Nogle gange er det praktisk umuligt at gøre som ovenfor beskrevet. Så er jeg nødt til at gå på kompromis. Men jeg prøver, så vidt som muligt, at se efter at de og jeg er i god balance når vi snakker.

Nu vil jeg fortælle en solskinshistorie

En lille dreng i 4. klasse har det, af forskellige omstændigheder, svært med kontakt til de andre børn. Han går som regel alene. Jeg og andre i arbejdsgruppen har længe været opmærksomme på hans vanskeligheder. Vi havde også, på forskellig måde, prøvet at hjælpe ham. En fredag så jeg at han virkede ked af det. Han stod alene udenfor klasseværelset. Jeg spurgte hvordan han havde det. "Det er ikke sjovt, ikke at have venner", sagde han. "Siden jeg begyndte her på skolen har jeg ikke haft nogen venner i klassen, jeg har ikke leget med nogen siden i 3. klasse, og det er kedeligt." Jeg spurgte ham hvilke børn fra klassen, han kunne tænke sig at lege med. Han nævnte en dreng fra klassen og en anden dreng fra parallel klassen. Han sagde at drengene i klassen ikke ville lege med ham. Jeg tænkte lidt over det og så sagde jeg "Hvem andre kunne du tænke dig at lege med?". "Ingen andre", sagde han. Så jeg sagde "Ok vi skal nok hjælpe dig, og det bliver godt, skal du se.". Han virkede lidt gladere og smilte lidt inden han gik ind til timen. Ugen efter snakkede jeg med ham igen. Der var frikvarter og de fleste fra klassen var ude at lege. Han legede alene. Han hoppede rundt og gjorde ting, som om han sloges mod varulve

eller rumvæsener eller noget lignende. Han kan lide varulve, computerspil og at lege. Jeg så at han kiggede over mod tre drenge fra klassen. De legede med hinanden ca. 20 m derfra. Jeg sagde "Har du tænkt over om der er en eller flere du kunne tænke dig at lege sammen med?" Han tænkte lidt og sagde "Jeg tror jeg gerne vil lege med dem." Han pegede på de tre drenge. Vi gik sammen mod klasseværelset og jeg gentog, at vi nok skulle hjælpe ham, lige der vidste jeg ikke, hvordan jeg skulle leve op til det løfte, men senere samme dag kom der en chance.

Jeg stod i entreen med to af de tre drenge. Jeg spurgte dem om de kunne tænke sig, at den ensomme dreng kunne lege sammen med dem. De kiggede på hinanden og sagde så, at de mente at det ville kunne gå an, men at de ville vente indtil den tredje dreng kom tilbage. Han var nemlig syg. Han plejede at bestemme hvad de legede, sagde de. Jeg takkede dem og gik videre. Hele næste uge gik.

Fredag omkring middag sad jeg og snakkede med den ensomme dreng. Han sad lige overfor mig. Til hans venstre side sad to af drengene og den tredje sad ved siden af mig. Den ensomme dreng vendte sig bort fra de andre drenge og sagde at han meget gerne ville lege med dem, og her nævnte han "lederens" navn. Jeg bemærkede, at ingen havde hørt, hvad han sagde, fordi han både snakkede utydeligt og havde vendt sig bort fra drengene, dem han ville snakke med.

Jeg sagde med nysgerrighed i stemmen, "Vent lige lidt, sagde du at du ville lege med dem?" - "Vend dig om så de kan høre hvad du vil." Jeg henvendte mig til de andre drenge og fik på forskellig måde deres opmærksomhed. Den ensomme dreng sagde så med alvorlig stemme, vendt mod de andre, "Jeg har ikke leget sammen med nogen i lang tid. Jeg tænkte om jeg måtte få lov til at lege sammen med jer i dag?". Drengene kiggede på hinanden og snakkede lidt sammen. Så vendte de sig mod den ensomme dreng og sagde, med ærlig og oprigtig stemme "Ja, det er ok, du må lege sammen med os."

Jeg så alt dette og smilte, med lidt tårer i øjnene.

Siden da har drengene leget sammen og det ser ud til, at det går godt.

Vertificeret af
Equilibrio 27.02.2009

Lars Rokkjær
CEO / Chairman / Founder